

Alberto Pucer

KO ZADIŠI PO ISTRSKI KUHINJI

Založba Kmečki glas

Istrska kuhinja od A do Ž

Ko zadiši po istrski kuhinji

*Danes bomo jele
z veliko žlico.*

(Istrski pregovor)

VSEBINA

- Uvod** 3
Buh žegnej! 5
Buh lonej! 6
Slovenska Istra 7
Geografska predstavitev 8
Zgodovinski pregled 8
- Ko zadiši po istrski kuhinji** 11
Istrska kuhinja 12
Popotovanje skozi leto 18
Običaji letnega cikla 22
Prazniki (cerkveni in letni) 24
V solinah 28
Osmice 30
Življenjska pot 31
Šavrinke 33
- A** 37
- Akacija (kacija)** 38
Akacijevi cvetovi po »pariško« 38
Akacijevi cvetovi »na sladko« 38
Artičoke (artičoke, karčofe) 39
Artičoke na »tržaški« način 39
Artičoke po istrsko 40
Artičoke z mladim grahom 40
Artičokine sredice, krompirček in grah 40
- B** 41
- Bakala/polenovka (bakala, štokfiš)** 42
Bakala na belo 43
Bakala preprosto 44
Bakala na rdeče (s paradižnikom) 44
Bakala na rdeče s krompirjem 45
Beluši (pitoma šparga) 45
Zapečeni beluši 45
Beluševa juha 46
Beluši na solato 46
Omaka (preliv) iz belušev 47
Rižota z beluši 47
- Bezeg (pokalca, bezguje)** 48
Ocvrti bezgovi cvetovi 48
Omleta iz bezgovih cvetov 48
Blitva (bledež, bledes) 49
Blitva z grahom in svinjino 49
Blitva s koromačem in svinjino 49
Blitva s krompirjem 50
Mineštra z blitvo 51
Rižota z blitvo 51
Blitva na solato 52
Blitva v kozici 52
Fritaja z blitvo 52
Blitva na maslu 53
Bob 53
Bobova mineštra
po starem (s tacom) 53
Bobova mineštra s krompirjem 54
Bobova mineštra s pršutom 54
Bob s panceto in vinom 54
Bob v kozici 55
Bobiči (bobići) 55
Bobiči 55
Bobiči s suho koruzo 56
Brancin 57
Brancin po domače 57
Brancin v soli 58
Brancin s krompirjem v pečici 58
Breskve (breske) 58
Breskve v vinu (bovla) 58
Pražene breskve 58
Breskova marmelada 59
Brodet 59
Brodet 1 59
Brodet 2 59
Brodet 3 60
Brodet 4 60
Brodet 5 60
Brokoli 61
Mineštrica z brokolijem 62
Mineštra z brokolijem in krompirjem 62

Brokoli v kozici 62
Brokoli v pečici 63
Brokoli na solato 63
Brovada 64
Brovada s polento 64
Brstični ohrovt 65
Brstični ohrovt v kozici 65
Brstični ohrovt v pečici 65
Buče (tagiče) 66
Ocvrte buče 66
Buče v pečici 66
Buče v kozici 66
Bučke (cukete) 67
Dušene bučke 67
Pečene bučke 68
Fritaje z bučkami 68
Rižota z bučkami 69
Panirane bučke 69
Pastičo z bučkami 69
Polnjene bučke v kozici 70
Polpete iz bučk – osnovni recept 70
Polpete iz bučk z dodatki 71
Bučke na solato 71
Omaka iz bučk 71
Mineštra iz bučk 72
Ocvrti cvetovi bučk 72

C 73

Cikorija 74
Cikorija na solato 74
Cikorija v kozici s pršutom 74
Dušena cikorija 74
Kavni nadomestek iz cikorije 75
Cipelj (čevlji) 75
Ciplji na žaru 75
Ciplji v pečici 76
Cvetača (kavolo, karfjola) 76
Cvetača z bešamelom v pečici 76
Cvetača na solato s panceto ali slaniki 77
Cvetača na solato 77
Mineštra iz cvetače 77
Cvetača v kozici 78

Č 79

Čebula 80
Fritaja s čebulo 80
Čebulna omaka 81
Čemaž 81
Fritaja s čemažem 81
Čemaž na solato 81
Mineštra s čemažem 82
Česen 82
Češnje (čarešnje, črešnje) 83
Češnjev štrukelj 83
Češnjev zavitek 83
Češnjev zavitek s skuto 84
Češnjeva marmelada 84
Češnjeva sladica 84
Češnjeva torta 85
Preprosta češnjeva torta 85
Čičerka (čeči) 85
Mineštra s čičerko in krompirjem 86
Kuhana čičerka 86
Mineštra s čičeriko 86

D 87

Divjačina 88
Razsol (pajs, marinada) 88
Divji prašič v omaki 88
Divjačinski golaž 89
Divji prašič v pečici 90
Drobница 90

E 91

Endivija (indivja) 92
Endivija na solato 92
Endivija s panceto 92
Kuhana endivija na solato 92
Endivija s krompirjem 93
Endivija z ocvirki 93

F 95

Fazan (fadjan ...) 96
Fazan v pečici z refoškom 96

Fazan pod črpnjo s krompirjem 97
Fige 97
Sušenje fig 97
Figov hlebček 1 98
Figov hlebček 2 98
Figov kruh 98
Figova marmelada 99
Suhe fige v refošku 99
Vložene fige 99
Figov zavitek 100
Fižol (fežu, fažu, fižoleti, fažoj) 100
Fižol s svinjino in polento 100
Skrob s fižolom 101
Močnik s fižolom 101
Fižol na solato 101
Fižol s pršutovo kostjo 102
Fižolova mineštra 102
Fižol s koromačem 102
Fižol »in garbo« 103
Stročji fižol (fižoleti) na solato 103
Fižoleti v kozici 103
Fižolova šopa 104
Stročji fižol s krompirjem (ždrocenik) 104
Stročji fižol s krompirjem 104
Folpi 105
Folpi na solato 105
Folpi v kozici 105
Fritaja (firtada, firtalja) 106
Fritaja (osnovni recept) 106
Fritole/miške (fritle, fritule) 107
Fritole 1 107
Fritole 2 108
Fritole 3 108
Fritole 4 109
Fritole 5 109
Nekvašene fritole 109
Fritole piranske 110
Fuži 111
Fuži 111
Fuži s tartufi in pršutom 112
Fuži s pršutom in šparglji 112
Fuži s tartufi 112

G 113

Girice (ribalta vapori, čentinboka ...) 114
Girice, ocvrte 114
Gobe 115
Fritaja z gobami 115
Fritaja z lisičkami 115
Gobova omaka za testenine 115
Rižota z gobami 116
Gobe v kozici 116
Gobe z refoškom 116
Golaž (žgvacet, žvačet ...) 117
Golaž (žgvacet) 117
Gos (oka ...) 117
Pečena divja gos 118
Pečena gos 118
Govedina 119
Goveji kotleti z začimbami in refoškom 119
Goveji kotlet 119
Goveji golaž (žgvacet) 119
Goveji golaž s krompirjem 120
Goveja pljučna pečenka 120
Goveja (telečja) jetra v kozici 120
Goveja pljuča v kozici (koradela) 121
Mesni »ptički« v omaki 121
Grah (biži, biš) 122
Rižota z mladim grahom 122
Grah s šalšo 122
Biži in patatine (mlad grah in mlad krompirček) 123
Mineštra s suhim olušenim grahom 123
Riž z grahom in panceto 124
Grah v kozici 124
Mlad grah s koromačem 124
Golaž z grahom in paradižnikom 124
Riži-biži 125
Granatno jabolko (šipek) 126
Sok iz granatnih jabolk 126
H 127
Hobotnica (folpo) 128
Hobotnica na solato 128
Hobotnica s krompirjem pod črpnjo 128

Rižota s hobotnico 129
Hobotnica s polento 129
Hroštote/hroštule 130
Hroštote (krhke) 130
Hroštote (z belim vinom) 130
Hroštote (z žganjem) 131
Hroštote (z rumom) 131
Hruške (fruške) 132
Hruške, kuhane v vinu 132

I 133

Inčun (sardon) 134
Dušeni sardoni
s česnom in peteršiljem 134
Sardoni s paradižnikom 135
Nasoljeni inčuni – slaniki 135
Omaka iz slanikov (za pašto) 135
Sardoni na šavor 1 136
Sardoni na šavor 2 136
Ocvrti slaniki v testu 136
Istrska supa 137
Vinska juha (istrska supa) 137

J 139

Jabolka (jabuka) 140
Jabolčna čežana 140
Jabolčna marmelada 140
Ocvrta jabolka 140
Pečena jabolka 141
Jabolčni zavitek s skuto 141
Jabolčni štrukelj 141
Sladica z naribanimi jabolki 142
Jabolčni štrukelj z refoškom 143
Jagnjetina (janje, jančić ...) 143
Jagnjetina v pečici z začimbami 143
Jagnje s krompirjem v pečici 143
Janček
s krompirjem in začimbami 144
Jagnjetinino pleče v pečici 144
Janček v pečici na preprost način 144
Ocvrti jagneči kotleti 145

Jagnjetinini kotleti z grahom 145
Jagode (fragoloni, fragole) 145
Jagodna marmelada 146
Jagode z limono 146
Jajca (jejca) 146
Jajčni (lažni) vampi 147
Jajčna šopa 147
Jajce za župo (juho) 147
Zavajon 147
Jajca na »brodet« 148
Jajčevci/melancane (marancani) 148
Melancane v kozici 148
Melancane, pohane 148
Melancane, ocvrte 149
Pečene melancane (na žaru) 149
Melancane v pečici 150
Pastičo z melancani (mesni) 150
Vložene melancane 1 150
Vložene melancane 2 151
Jastog 151
Jastog na žaru 151
Ječmen 152
Ječmen (ječmenova mineštra) 152
Ječmen z vrtninami 153
Ječmen s paradižnikom 153
Ječmen s kislim zeljem 154
Jegulja (bižat) 154
Jegulja v kozici ali pečici z refoškom 154
Jegulja z grahom 155
Jegulja na žaru 155
Jerebica 155
Jerebica v omaki z malvazijo 155
Jota 156
Jota brez krompirja 156
Jota s prežganjem 157
Jota z oljčnim oljem 157
Jota na preprost način 157
Juha (župa, župca) 158
Kokošja juha 158
Kokošja juha z jetrci 159
Goveja juha 159
Ribja juha 159

Pršutova juha 160
Svinjska juha 160
Juha po starem (župa po starine) 160

K 161

Kaki (kakić) 162
Kakijeva marmelada 162
Kakijev zavitek 162
Polnjeni kakiji 163
Kakijeva krostata 163
Kalamari – lignji (karamaj) 164
Kalamari v kozici 164
Polnjeni kalamari 164
Kalamari, ocvrti 164
Rižota s kalamari 165
Kalamari na žaru 165
Kalamari z vinom 166
Omaka iz kalamarov za testenine 166
Kalamari s krompirjem 166
Kalamari s paradižnikom in polento 166
Kapesante/pokrovače (kapešante) 167
Gratinirane kapesante 167
Kapesante v pečici 167
Kapesante z limono 167
Kapesante na žaru 168
Pražene kapesante 168
Klapavice/dagnje (pedoči, pidoči) 169
Klapavice v kozici z belim vinom 169
Klapavice po istrsko 169
Klapavice na buzaro 170
Rižota s klapavicami (in sipami) 170
Klapavice na žaru 170
Klobase (klubase) 171
Fritaja s klobaso 171
Kožarice (krodigini) 171
Klobase v vinu (refošku ali malvaziji) 172
Kuhano-pečene domače klobase 172
Fižol s kožaricami 172
Golaž s klobasami 172
Kokoš (kakuš) 173
Rižota s kokošjimi jetrci 173
Nadevana kokoš (petelin, raca) 173
Kokoš pod črpnjo 174
Kokoš s krompirjem v pečici 174
Kokošji žgvacet 174
Koprive (pokrive) 175
Koprive na solato 175
Dušene koprive 175
Fritaja iz kopriv 175
Koprivina omleta 176
Koprive s krompirjem 176
Koprivova mineštra 176
Koromač (kormač, finočo ...) 177
Fritaja s koromačem 177
Gomolj kormača na solato 177
Koromač, blitva in grah s svinjino 177
Koromač s svinjino,
fižolom in polento 178
Gomolj koromača v kozici 178
Praženi gomolji koromača 179
Koruza (farmanton, fmanton) 179
Kuhani koruzni storži 179
Koruza, pečena 180
Koštrun 180
Pajsano koštrunovo stegno v pečici 180
Koštrun na preprost način 181
Koštrun s krompirjem pod črpnjo 181
Koštrun v omaki 182
Koštrunova rebra 182
Kovač – riba (šampiero) 182
Kovač s krompirjem v pečici 182
Kovač v pečici z zelenjavo 183
Kozliček (kozlić) 183
Kozliček z refoškom v kozici 183
Kozliček s krompirjem v pečici 184
Krompir (kamper) 184
Pečen krompir 185
Krompirjeva mineštra 185
Krompirjevi kiflji 185
Krompirjev golaž 186
Krompir v »zeljanci« 186
Krompir na solato 187
Krompir na solato po starem 187
Krompir v kozici (pražen) 187

Kruh (kreh) 188
Beli kruh 1 189
Beli kruh 2 189
Kruh s črnimi oljkami 1 190
Kruh s črnimi oljkami 2 190
Ržen kruh (pan de šegala) 191
Mlečni kruh 191
Kuncan kruh 192
Koruzno-pšenični kruh 192
Sladki oljnato-mlečni kruh 192
Ocvrt kruh z refoškom 193
Krvavice (mulce, mulice) 193
Sladke krvavice 194
Zelenjavne krvavice 194
Kutine (kutne) 195
Kuhane kutine z medom 195
Kutine v refošku (teranu) 195
Marmelada iz kutin 195

L 197

Leča (lentikje) 198
Leča s panceto 198
Leča s kožarcami (krodigini) 198
Lečina mineštra s kožaricami (krodigini) 198
Lečina mineštra – preprost recept 199
Lečina mineštra s krompirjem 199
Ledenka (salata) 200
Ledenka »na solato« 200
Ledeka s panceto 200
Lešnik (lešnjik, lešnjek ...) 201
Karamelizirani lešniki 201
List (šuoja) 201
Morski list z bučkami v pečici 201
Ocvrt morski list 202
Lubenica (langura, angurja ...) 202

M 203

Mandelj (mandula, mandola, mandorla) 204
Mandljeva sladica (star recept po izvirnem besedilu) 204

Praženi mandeljni (mandolat) 204
Sladki kuhani mandeljni 205
Marelice (ramaljine) 205
Marelična marmelada 205
Mečarica (peše špada) 205
Mečarica s tržaško omako 206
Med 206
Melona (melon, malon) 206
Melone v vinu (bovla) 207
Menola (menola, minudaja) 207
Ocvrte menole 207
Kuhane menole 208
Mineštra (meneštra, maneštra) 208
Poletna zelenjavna mineštra 209
Mineštra s prežganko (pužganco) 210
Pršutova mineštra 210
»Postna« mineštrica 210
Pašta fažoj (pašta fižol) – star recept 211
Pašta fažoj s krompirjem 211
Pašta fažoj s paradižnikom 212
Mlinci 212
Mlinci (z oljčnim oljem) 212
Mlinci (z jajci) 213
Močnik (skrob) 213
Skrob »povereto« 213
»Bogat« skrob 213
Skrob s fižolom 214
Moli 214
Kuhani moli 1 214
Kuhani moli 2 215
Ocvrti moli s tržaško omako 215
Motovilec (reče) 215
Motovilec na solato 216

N 217

Naklda (nadava, nadova) 218
Naklda (osnovni recept) 218
Nadova 219
Nešplje (nešpole) 219
Njoki 220
Krompirjevi njoki 1 220
Krompirjevi njoki 2 220

Močnati njoki 221
Njoki iz pšeničnega zdroba 221
Sirovi njoki (štrunjci) 221
Kruhovi njoki (cmoki) 222
Polentni »njoki« 222
Njoki iz pšeničnega zdroba za juho 222
Noetove barčice (mušoli) 223
Mušole po domače 223
Mušule na buzaro 223

O 225

Ohrovt (vrzote, zelje) 226
Ohrovt v kozici 226
Ohrovt s panceto 226
Vrzote s klobaso/pečenico (star recept) 227
Klobase z ohrovtom ali zeljem in krompirjem 227
Oljke in olje (ulke, ulje) 228
Štorte v slanici 228
Oljke, vložene v grobo mleto sol 228
Pečene oljke 229
Pohane oljke 229
Vložene oljke 229
Ombolo (raženj) 230
Ombolo (svinjska ribica) z refoškovo omako 230
Ombolo na žaru 230
Ombolo v omaki (na šugo) 231
Orada 231
Orada v pečici 231
Orada v soli 232
Orada s krompirjem 232
Orehi 232
Orehovi rogljiči 232
Kuhan orehov štrukelj 233
Oslič 233
Ocvrt oslič 233
Ostrige 234
Ostrige v pečici 234
Ovčetina 234
Ovčetina v kozici 234

Ovčji golaž s krompirjem 234
Ovčetina s krompirjem pod črpnjo 235
Ovčetina s paradižnikom v omaki 235
Ovnova pečenka 236
Ovčice/ribe (mormori) 236
Pečena ovčica 236
Ocvrta ovčica 236

P 237

Palačinke (mlede) 238
Refoškove palačinke 238
Navadne palačinke 238
Panada 239
Panada z jajci 239
Panceta 240
Panceta »in garbo« (star istrski recept) 240
Panceta s šalšo 240
Paprika 241
Peperonata 1 241
Peperonata 2 242
Paprike, polnjene 242
Paradižnik (pomidor) 243
Paradižnikova omaka 243
Paradižnikova šopa 243
Paradižnikova omaka za testenine 243
Polnjeni pečeni paradižniki 244
šalša (paradižnikova kaša) 244
Paradižnik s panceto 245
Paradižnikova fritaja 245
Peski – poganjki mladega česna 245
Fritaja s peski in panceto 246
Fritaja s peski na preprost način 246
Fritaja s peski in peteršiljem 247
Praženi peski 247
Peteršilj (pedersin) 247
Peteršiljeva rižota 248
Peteršilj z jajci 248
Pinca 248
Velikonočna pinca 249
Tičica 249
Ocvrte rezine pince 249

Piščanec (pulaštro, piščanec) 250
Piščanec s krompirjem v kozici 250
Piščanec »po nonino« 250
Piščančje meso z mlado koruzo 250
Piščanec z začimbami 251
Piščančje meso v pečici 251
Piščančji zrezki 251
Polenta (palenta) 252
Polenta na star način 252
Krvava polenta 253
Polenta na »šmualc« 253
Zabeljena polenta 253
»Izolska« polenta 254
Polentini žličniki 254
Krompirjeva polenta – krompirnica 254
Polenta/polentina skorja z mlekom 255
Polpete 255
Polpete – enostavne 255
Polpete v šalši 255
Polpeton 256
Polži (puže, puži) 256
Ocvrti polži 256
Polži v omaki 256
Por 257
Postrv 257
Ocvrte postrvi na preprost način 257
Prepelice 258
Prepelice v trtnih listih 258
Prepelice v omaki s polento 258
Prežganka (pužganca) 258
Pužganca (pržganca) 258
Pužganca (prežganka) z jajcem 259
Istrski pršut (pršet) 259
Ocvrt pršut s polento 260
Fritaja s pršutom in refoškom 260
Pršut v vinski omaki z začimbami 261
Pršut s paradiznikovo kašo 261
Kuhani štruklji s pršutom 261
Kuhan velikonočni pršut 262
Pršut v mediteranski omaki 262
Pršut v testu 263
Puran (purman) 263

Puran v kozici z refoškom 263
Puran v pečici 264
Puraji zrezki, ocvrti 264
R 265
Raca 266
Nadevana raca 266
Raca v kozici 266
Radič (redič) 267
Fritaja z rdečim radičem 267
Rižota z rdečim radičem 267
Kuhan radič na solato 268
Radič »primo tajo« na solato 268
Divji radič v padeli (kozici) 268
Sredice rdečega radiča po »pariško« 269
Raki (granci) 269
Raki s paradiznikovo omako 269
Potočni raki 270
Rakovice (grancijevoli) 270
Rakovice na buzaro 270
Rakovice v pečici 270
Rakovice na solato 271
Raža 271
Ocvrta raža 271
Raža v kozici 271
Panirana raža 272
Rdeča pesa (arbete roše) 272
Rdeča pesa na solato 270
Regrat (pizdonkola, jajčar ...) 273
Regrat na solato
s krompirjem/kuhanim jajcem 273
Regrat na solato s panceto 273
Regrat v kozici 274
Kuhan regrat na solato 274
Repa 275
Repa s fižolom
in klobaso/rebri/pršutom 275
Jota z repo 275
Repa v kozici 276
Riž (riži) 276
Rižota z zelenjavo 276
Morska rižota 277

Riž na olju 277
Rukola (rukija) 278
Mešana solata z rukolo 278
Rukolina omaka 278
Rižota z rukolo 279
Krompir z rukolo 279
Kuhana rukola na solato 279
S 281
Sardele (srdele) 282
Sardele »na šavor« 1 282
Sardele »na šavor« 2 282
Sardele »in šavor« 3 283
Panirane sardele 283
Sardele po domače 284
Panirane sardele s česnom
in peteršiljem 284
Pečene sardele 284
Sipe 285
Sipe s špargo in polento 285
Sipe z graham in paradiznikom 286
Sipe z blitvo in polento 286
Sipe z graham v kozici 287
Sipice s krompirjem 287
Pražene sipe 287
Sipe na brodet 288
Panirane sipe 288
Sipe v pečici 289
Črna rižota 289
Sir (sr) 290
Sir kot predjed 290
Ovčji/kozji sir v oljčnem olju 290
Riban sir z jajcem in polento 290
Priprava ovčjega sira 291
Skorš (škurša) 291
Skuše (škombri) 282
Škombri po starem 292
Škombri z domačimi začimbami
v paradiznikovi omaki 292
Škombri z artičokami, graham
in patatini 293
Škombri na žaru 293

Fileti škombrov 293
Skuta 294
Skutin zavitek 294
Kuhan skutin štrukelj 294
Skutina sladica 294
Sladice 295
Busolai/bucolai/buzolai ... 295
Busolai 1 295
Busolai 2 296
Sladki kvašeni busolai 296
Koprski busolai 296
Parpanjak 297
Parpanjaki (trdi medenjaki) 297
Domači piškoti 297
Piškoti (paštine) 298
Navadni piškoti 298
Mandljevi (orehovi) piškoti 298
Piškoti z žganjem 299
Sladki piškoti/istrski cukarini 299
Masleni piškoti 299
Mešani kolački 300
Potica 1 300
Potica 2 300
Torta 301
Pandišpanja 301
Pandišpanja 1 302
Pandišpanja 2 302
Krema 302
Paštakreme (kremne rezine) 303
Ocvrta krema 303
Rogljīči/kiflji 304
Slive (češpe) 305
Njoki s slivami 305
Slivova marmelada 305
Solata (salata) 306
Solatina primo tajo 306
Solata»na solato« 306
Srna/srnjak 307
Srna (srnjak) v omaki 307
Srnini zrezki 307
Supe 308
Supa 308

Pečena supa 308
Supa na še en način 308
Močič 308
Svinjina 309
Svinjski kotleti z refoškom 309
Svinjska jetra s polento 310
Svinjski žgvacet po starem 310
Šopa s svinjino 310
Svinjski jezik s koromačem in blitvo 311
Svinjski golaž – šugo (črn) s polento 311
Svinjska pljuča (koradela) 311
Svinjske ledvice v omaki 312
Svinjski možgani 312

Š 313

Škampi 314
Škampi na žaru 314
Škampi na buzaro 314
Rižota s škampi (repki) 315
Škarpina (škarpena) 315
Kuhana škarpena s tržaško omako 315
Pečena škarpena 316
Kuhana škarpena 316
Škarpena s krompirjem 316
Škarpena z malvazijo 316
Škarpena v pečici 317
Školjke 317
Rižota s školjkami 317
Školjke v loncu (ali kotličku) 318
Vongole (sl.: kočica, domače: kaperocoli) 318
Vongole v kozici 318
Pražene vongole 318
Šnjur (šur) 319
Ocvrti šnjurji 319
Šparglji (šparga, šparoga) 319
Špargljeva »mineštra« 320
Fritaja s špargo 320
Omaka iz šparge 320
Rižota s špargo 321
Špargljev zavitek 321
Špinača (špinaca, špinjača ...) 321

Špinača na prepost način 321
Špinača v kozici z jajci 322
Špinača v kozici 322
Špinača na solato 322
Omlete s špinačo 323
Špinača s krompirjem 323
Štruklji 324
Istrski štrukelj (ena od različic) 324
Štruklji (domači) 324
Kuhani štruklji 325
Kuhani štruklji s pršutom ali plečetom 325

T 327

Tartufi 328
Pršut s tartufi 328
Fritaja s tartufi 328
Fuži s tartufi 328
Fuži s tartufi in pršutom 328
Teletina 329
Telečji kotleti z belim vinom 329
Telečja jetra 329
Telečja prsa (ali stegno) pod črpnjo 329
Testenine (pašta) 330
Domača pašta (testenine) 330
Vlivanci 330
Krmoni 331
Testa 331
Vlečeno testo 331
Vlečeno testo z jajcem 331
Krhko testo 332
Listnato testo 332
Kvašeno testo 332
Trlje (trilje) 333
Ocvrte trlje 333
Trlje v kozici na rdeče 333
Trlje v omaki 333
Trobentice 334
Trobentice na solato 334
Tun (ton) 334
Tunina omaka za testenine 334
Pečeni/ocvrti tun 335

U 337

Ugor 338
Ugor na brodet 338
Paniran ugor 338

V 339

Vampi (tripe) 340
Tripe s peštom in šalšo 340
Vampi 1 340
Vampi 2 341
Vampi po starem 341
Vina 342
Malvazija 342
Rumeni muškat 343
Refošk 343
Refoškov liker 343

Z 335

Zajec in kunec (kunič) 346
Kunec po domače 346
Kunčji golaž (žgvacet) 346
Kunčje meso s polento 346
Zdravilne rastline (začimbe in zelišča) 347
Pešto iz bazilike 348
Fritaja (omleta)
z baziliko in sirom 348
Bazilika s paradižnikom in skuto/mocarelo 348
Brinovo vino 349
Omaka iz kaper 350
Omaka za špagete (testenine) z origanom 351
Fritaja z meliso 352
Panirani žajbljevi lističi 354
Fritaja z žajbljevimi lističi 354
Zeliščne polepete 354
Fritaja iz zdravilnih rastlin in zelenjave 355
Spomladanska zeliščno-zelenjavna omleta 355

Zelena (šelin) 357
Gomolj zelene, paniran 357
Gomolj zelene na solato s fižolom 357
Zelje (zelje, kapus) 358
Kislo zelje z ocvirki 358
Kislo zelje na golaž (segedin) 358
Zeljnat zavitek brez mesa 359
Kislo zelje – kapus 359
Kislo zelje in fižol 359
Zelje s krompirjem v kozici 360
Zeljната mineštra 360
Nadevani zeljnati listi 361
Zobatec (dentiče) 361
Zobatec, pečen 361
Zobatec v soli 362
Zobatec s krompirjem v pečici 362

Ž 363

Žganja 364
Tropinovec (žganje, šnopc, grapa, trapa) 364
Ruda 364
Brinovec in brinovo žganje 364
Suhe fige v žganju 365
Kutine v žganju 365
Češnje v žganju 365
Citronka (erba luigia) v žganju 365
Orehovec 366
Liker iz citronke (erbe luigie) 366
Medeno žganje 366
Škurševac 366
Nešplje (nešpole) v žganju 367
Zeliščni liker 367
Viška ali biska – žganje iz bele omele 367
Žizole (žizule) 367
Žizole v tropinovcu 368
Žolca (žuca, hladatina) 368
Žolca 1 368
Žolca 2 369

Viri in literatura 382

ali pršutovo kost, na koščke narezan olupljen paradižnik ali paradižnikovo kašo, sol, poper, vodo in na zmernem ognju kuhamo počasi, 2 do 3 ure. Ko so bobiči skoraj skuhani, s kuhalnico vzamemo iz lonca krompir, ga pretlačimo in ponovno vrnemo v lonec, da tako jed zgostimo.

Op. p.: ponekod bobiče pripravijo iz zrn 5 glav mlade koruze, 1/2 kg krompirja, 20 dag rjavega fižola, 2 korenčkov, 2 paradižnikov, česna, zelene, suhih svinjskih rebrc, kosti in krempljev. Dlje časa kot se kuhajo, boljši so.

BOBIČI S SUHO KORUZO

Bobiče pa lahko pripravimo tudi s staro, suho koruzo oziroma koruznim zrnjem. Suho koruzo moramo prej potolči, da se nekoliko zdrobi, in namakati celo noč kot suh fižol.

Potrebujemo:

1/2 kg suhega rjavega fižola, 1/2 kg koruznega zrnja, panceto, 5 srednje velikih krompirjev, česen in peteršilj, sol in poper ter oljčno olje.

Priprava:

fižol in nadrobjeno koruzo ločeno namakamo v vodi čez noč. Nato vodo odcedimo in damo v večji lonec z novo vodo. Zabelimo s tacom, ki smo ga pripravili iz sesekljane pancete, česna in peteršilja. Po želji lahko dodamo kost prekajene svinjine. Kuha naj se vsaj tri ure. Nato dodamo olupljen in na kose narezan krompir, sol, poper ter nekaj žlic oljčnega olja (po želji). Kuhamo, dokler krompir ne postane mehak. Nekaj ga lahko pretlačimo, da mineštro zgostimo.

Brancin

Brancin je svinčeno sive barve, po trebuhu pa srebrno bel. Živi ob peščenih obalah, pogosto blizu rečnih izlivov. Zraste lahko do enega metra, navadno pa jih ujamemo dolžine okoli 30 cm. Meso je belo, mehko in odličnega okusa. Pripravlja se predvsem pečenega ali na žaru.

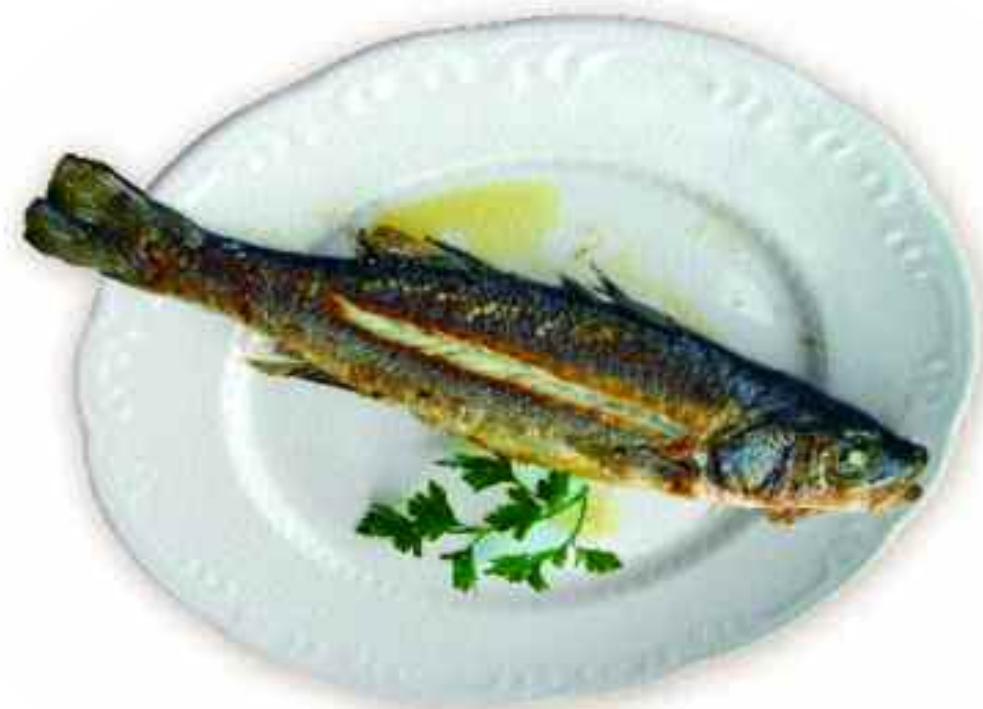
BRANCIN PO DOMAČE

Potrebujemo:

brancine, oljčno olje, belo moko, sol, sesekljan česen in peteršilj, 1 kg krompirja, 50 dag gob (jurčkov ali šampinjonov), oljčno olje, kozarec belega vina, 2 do 3 stroke česna, eno večjo čebulo, peteršilj, sol, poper.

Priprava:

brancina očistimo, operemo, osušimo in natremo s soljo. Po želji ga pomokamo in položimo na oljčno olje v ponev ter ocvremo z obeh strani. Nato ga položimo na krožnik, potrosimo s sesekljanim česnom in peteršiljem ter prelijemo z oljem, v katerem smo ga cvrli.

BRODET 3

Potrebujemo:

približno 1 kg mešanih večjih rib, ki imajo malo kosti, kakšen škamp, sipo, školjke, oljčno olje, dve večji čebuli, česen, belo vino (malvazijo), peteršilj, paradižnikovo kašo, lovorove liste, sol in poper.

Priprava:

v večji kozici ali kotličku na oljčnem olju popražimo narezano čebulo in česen, dodamo na kose narezane ribe, mehkužce in školjke. Premešamo, pokrijemo in kuhamo nekaj minut. Nato dodamo paradižnikovo kašo (šalšo) ali na koščke narezan zrel in olupljen paradižnik, sesekljan peteršilj in lovorove liste. Dolijemo toliko vode, da prekrije ribe, solimo, popramo, pokrijemo ter kuhamo še četr štiri ure. Malo pred koncem prilijemo še belo vino in kuhamo še nekaj minut. Ponudimo s polento.

BRODET 4

Potrebujemo:

vsaj 1/2 kg raznih morskih rib, nekaj sipic, čebulo, česen, peteršilj, šalšo (paradižnikovo kašo), rdeče vino, lovor, sol in poper.

Priprava:

v kozici na oljčnem olju popražimo čebulo, da lepo postekleni. Dodamo očiščene, oprane in na kose narezane ribe, prav tako sipice, sesekljan česen in peteršilj ter šalšo. Posolimo, popopramo in dodamo še lovorove liste ter nekaj časa kuhamo. Ko tekočina izpari, dodamo vodo in vino ter kuhamo v odkriti posodi na zmernem ognju še pol ure. Ponudimo s polento.

BRODET 5

Potrebujemo:

približno 1/4 kg mesa škarpine, 1/4 kg mesa drugih rib, 1/4 kg lignjev ali drugih mehkužcev, nekaj škampov (po želji) in školjk, 1/2 kg narezane čebule, 1/4 kg paradižnikove kaše, približno 50 g oljčnega olja, pest sesekljanega česna in peteršilja, približno 1/2 l belega vina, sol, poper, lovor, origano, rožmarin in timijan.

Priprava:

v večji kozici ali loncu na oljčnem olju popražimo nasekljano čebulo, nato dodamo pest sesekljanega česna in peteršilja. Dodamo očiščeno in razkosano ribje meso, narezane lignje

ali druge mehkužce, škampe, školjke, pokrijemo in kuhamo 10 minut. Dodamo paradižnikovo kašo, začimbe, sol in poper, premešamo ter dolijemo toliko vode, da prekrije ribe. Na zmernem ognju kuhamo še 10 minut, prilijemo vino in še malo pokuhamo. Ponudimo s polento.

Brokoli

Ta izjemna zelenjava, ki izvira iz Male Azije, je doma ob sredozemskem morju, pri nas raste predvsem na Primorskem in v Istri. Prednika brokolija so na Bližnjem vzhodu gojili že pred približno 8000 leti. Brokoli so prvi vzljubili Rimljani, v Evropi oziroma Franciji pa se prvič omenja v 16. stoletju.

Pri nas ga poznamo od 18. stoletja in je dokaj priljubljena zelenjava. Je bližnji sorodnik cvetače, le da ima intenzivnejši okus. Pri brokoliju sta užitna tako cvetni pecelj kot cvetni popki oziroma glave in listi. Cvetni popki, ki so temno zelene do modrikaste barve, rastejo na razvejenih mesnatih pecljih in tvorijo glavo. Obstaja več vrst brokolija: z vijoličastimi, rumenimi ali belimi glavami.

Brokoli največkrat jemo kuhan, lahko pa uživamo tudi presnega. Steblo brokolija kuhamo nekoliko dlje kot liste in cvetove, za katere zadostuje že nekaj minut kuhanja. Brokoli vsebuje številne hranilne snovi. Bogat je z betakarotenom, vitaminoma C in A, folno kislino in kalcijem. Podobno kot druga zelenjava iz družine križnic brokoli zmanjšuje tveganje za nastanek raka.